Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
MACIEJ SZPUNAR
esitatud 5. juulil 2018 [1]

Kohtuasi C-298/17

France Télévisions SA
versus
Playmédia,
Conseil supérieur de l'audiovisuel (CSA)
teised menetlusosalised:
Ministre de la Culture et de la Communication

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Conseil d'État (riiginõukogu, Prantsusmaa))

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2002/22/EÜ – Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused – Universaalteenus ja kasutajate õigused – Mõiste „raadio- või televisiooniülekannete üldsusele edastamiseks elektroonilist sidevõrku pakkuv ettevõtja" – Ettevõtja, kes pakub televisioonisaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes – Edastamiskohustus (*must carry*)

Sissejuhatus

1. Liikmesriikidel on selleks, et edendada kultuurilist mitmekesisust ja üldsuse universaalset juurdepääsu peamistele raadio- ja telekanalitele, õigus panna elektrooniliste sidevõrkude pakkujatele nendest kanalitest teatavate kanalite edastamise kohustus (*must carry*). Praegusel ajal aga võimaldab internet edastada ja vabalt kättesaadavaks teha üha arvukamaid teabeallikaid, kaasa arvatud raadiot ja televisiooni, ilma tehniliste piiranguteta, mis on omased ülekandeviisidele, mis on vähese ajaga muutunud „klassikaliseks", nagu maapealse, kaabel- või satelliitleviga raadioringhääling. See tehnoloogiline areng on audiovisuaalmaastiku põhjalikult segi paisanud, muutes edastamiskohustuse privileegiks ja selleks kohustatud isikud võimalikeks toetusesaajateks [2]. Seega tekib küsimus, kas ja sel juhul, millistel tingimustel on nende klassikaliste edastusviiside jaoks välja töötatud reeglid kohaldatavad uues keskkonnas, milleks on internet.

2. Käesolev kohtuasi on selle nähtuse suurepärane näide ja annab Euroopa Kohtule võimaluse selgitada liidu õiguse seisukohta selle suhtes.

1 Algkeel: prantsuse.

2 Seda segipaiskamist on täheldatud juba ammu. Vt Nikoltchev, S. (toim), „*Avoir ou ne pas avoir les règles du must-carry*", Observatoire européen de l'audiovisuel, Strasbourg, 2005.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas[3] artikli 3 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid näevad ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu, sh nende teoste sellisel viisil kättesaadavaks tegemist, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal.

2. Liikmesriigid näevad ette, et ainuõigus lubada või keelata üldsusele kättesaadavaks tegemist kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu nii, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal, on:

a) esitajatel nende esituste salvestuste osas;

b) fonogrammitootjatel nende fonogrammide osas;

c) filmide esmasalvestuste tootjatel nende filmide originaali ja koopiate osas;

d) ringhäälinguorganisatsioonidel nende kaabel- või kaablita sidevahendite, sh kaabli või satelliidi kaudu edastatavate saadete salvestuste osas.“

4. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)[4] artikli 1 lõigetes 1 ja 3 on sätestatud:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse elektrooniliste sideteenuste, elektrooniliste sidevõrkude ja nendega seotud vahendite ja teenuste ning lõppseadmetega seotud teatavate aspektide, mis lihtsustavad puuetega lõppkasutajate juurdepääsu, reguleerimise ühtlustatud raamistik. Käesolevas direktiivis sätestatakse riigi reguleerivate asutuste kohustused ja kehtestatakse kord reguleeriva raamistiku ühtse kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses.

[…]

3. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira meetmeid, mis on võetud ühenduse või liikmesriikide tasandil Euroopa Ühenduse õiguse kohaselt, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, eriti eesmärgid, mis on seotud sisu reguleerimise ja audiovisuaalpoliitikaga.“

5. Selle direktiivi artikli 2 punktides a, c, l ja m on ette nähtud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) elektrooniline sidevõrk – ülekandesüsteemid ja vajaduse korral lülitus- ja marsruutimisseadmed ning muud vahendid, sealhulgas võrguelemendid, mis ei ole aktiivsed, mis võimaldavad edastada signaale traadi, raadio teel, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil, kasutades sealhulgas satelliitvõrke, paik- (ahel- ja pakettkommuteeritud, k.a Internet) ja liikuva maaside

3 EÜT 2001, L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230.

4 EÜT 2002, L 108, lk 33; ELT eriväljaanne 13/29, lk 349; direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/140/EÜ (ELT 2009, L 337, lk 37) (edaspidi „direktiiv 2002/21“).

võrku, elektrikaabelsüsteeme, kui neid kasutatakse signaalide edastamiseks, raadio- ja teleringhäälinguvõrke ja kaabeltelevisioonivõrke, olenemata sellest, millist teavet nende kaudu edastatakse;

[…]

c) elektrooniline sideteenus – tavaliselt tasu eest osutatav teenus, mis seisneb tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu, kaasa arvatud telekommunikatsiooniteenused ja ülekandeteenused ringhäälinguks kasutatavates võrkudes, ning välja arvatud teenused, mis pakuvad või mille abil teostatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste abil edastatava sisu redigeerimist; elektrooniliste sideteenuste hulka ei kuulu direktiivi 98/34/EÜ[5] artiklis 1 määratletud infoühiskonna teenused, mis ei seisne tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu;

[…]

l) eridirektiivid – […] direktiiv 2002/22/EÜ[6] (universaalteenuse direktiiv) […];

m) elektroonilise sidevõrgu pakkumine – sellise võrgu loomine, käitamine, kontrollimine ja teistele kasutada andmine;

[…]“.

6. Direktiivi 2002/22 artikli 2 esimeses lõigus on ette nähtud:

„Käesoleva direktiivi kohaldamisel kehtivad direktiivi [2002/21] artiklis 2 esitatud mõisted.“

7. Selle direktiivi artikli 31 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Liikmesriigid võivad kehtestada mõistlikke edastamiskohustusi kindlaksmääratud raadio- ja televisioonikanalite ning lisateenuste edastamiseks, eelkõige juurdepääsuga seotud teenustele, mis tagaksid asjakohase juurdepääsu puuetega lõppkasutajatele, nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi sidevõrke, kui märkimisväärsele hulgale selliste võrkude lõppkasutajatest on need võrgud raadio- ja televisioonikanalite vastuvõtmise peamine vahend. Selliseid kohustusi kehtestatakse ainult juhul, kui need on vajalikud selleks, et saavutada iga liikmesriigi poolt selgelt kindlaks määratud üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ning need peavad olema proportsionaalsed ja läbipaistvad.“

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiv, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT 1998, L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/20, lk 337), mis tunnistati kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT 2015, L 241, lk 1).

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) (EÜT 2002, L 108, lk 51; ELT eriväljaanne 13/29, lk 367), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/136/EÜ (ELT 2009, L 337, lk 11) (edaspidi „direktiiv 2002/22“).

Prantsuse õigus

8. 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabaduse seaduse nr 86-1067 (loi nº 86-1067 relative à la liberté de communication)[7] artiklis 2-1 on sätestatud:

„Käesoleva seaduse kohaldamisel tähistab mõiste „teenuste edastaja“ iga isikut, kes astub lepingulistesse suhetesse teenuste osutajatega, et pakkuda audiovisuaalse kommunikatsiooni teenuseid, mis tehakse üldsusele kättesaadavaks elektroonilise sidevõrgu kaudu posti- ja elektronsideseadustiku (code des postes et des communications électroniques) artikli L. 32 punkti 2 tähenduses. Teenuste edastajaks peetakse ka iga isikut, kes koostab niisuguse pakkumise, astudes lepingulistesse suhetesse teiste edastajatega.“

9. Kommunikatsioonivabaduse seaduse artiklis 34-2, I, on ette nähtud:

„Prantsuse emamaa territooriumil teevad kõik võrguteenuste edastajad, kes ei kasuta Conseil supérieur de l'audiovisuel'i (kõrgem audiovisuaalnõukogu) määratud maaside sagedusala, oma abonentidele tasuta kättesaadavaks artikli 44 punktis 1 nimetatud äriühingute teenused ja telekanali Arte, mida edastatakse maapealse analooglevi kaudu, ning telekanali TV5 ja televisiooniteenuse, mida edastatakse maapealse digitaallevi kaudu ning mille eesmärk on aidata kaasa ülemerepiirkondade tundmisele, olles suunatud eriti emamaa televaatajatele, ning mida osutab artikli 44 punktis I nimetatud äriühing; välja arvatud juhul, kui need teenuse osutajad leiavad, et teenuste pakkumine on ilmselgelt vastuolus neil lasuvate avaliku teenuse ülesannete täitmisega. Kui ta pakub digitaalseid teenuseid, teeb ta selle pakkumise abonentidele samuti tasuta kättesaadavaks nende äriühingute teenused, mida edastatakse maapealse digitaallevi kaudu.

[…]“.

Põhikohtuasi, menetlus ja eelotsuse küsimused

10. Äriühing France Télévisions on avalik-õiguslik ringhäälinguorganisatsioon, mille telekanalitele kehtib kommunikatsioonivabaduse seaduse artiklis 34-2 ette nähtud edastamiskohustus. Peale klassikalise maapealse edastuse pakub France Télévisions ka oma telekanalite voogedastust oma veebisaidil.

11. Äriühing Playmédia käitab veebisaiti, millel ta pakub muu hulgas mitme telekanali, sealhulgas France Télévisions'ile kuuluvate kanalite vaatamist voogedastuse teel ja otseülekandes. Sellele saidile juurdepääs ei ole tasuline, kuna Playmédia finantseerib oma tegevust reklaamiga.

12. Kuna Playmédia taotlused sõlmida France Télévisions'iga levileping, ei andnud tulemust, kaebas ta France Télévisions'i niisuguse lepingu sõlmimiseks kohtusse, tuginedes France Télévisions'i kohustusele võimaldada kommunikatsioonivabaduse seaduse artiklis 34-2 ette nähtud edastamiskohustuse alusel Playmédial oma kanaleid edastada. France Télévisions esitas Playmédia vastu intellektuaalomandi õigustel põhinevad vastunõuded.

13. Kuna Playmédia kaotas kohtuasja nii esimeses kui ka apellatsiooniastmes, nii et rahuldati France Télévisions'i nõuded, esitas ta kassatsioonkaebuse. Cour de cassation (kassatsioonikohus, Prantsusmaa) otsustas 5. juuli 2017. aasta kohtuotsusega kassatsiooniasjas menetluse peatada, kuni Euroopa Kohus teeb käesolevas kohtuasjas otsuse.

7 Põhikohtuasjale kohaldatavas redaktsioonis.

14. Samal ajal, kui eespool nimetatud kohtumenetlused veel käisid, pöördus Playmédia France Télévisions'iga vaidluse lahendamiseks Conseil supérieur de l'audiovisuel'i (kõrgem audiovisuaalnõukogu, CSA) (Prantsusmaa) poole. Pärast Playmédia veebisaidi toimimise vähesel määral muutmist, mida CSA pidas vajalikuks, hoiatas see nõukogu 27. mai 2015. aasta otsusega France Télévisions'i, et see ei oleks vastu oma teenuste ülevõtmisele sellel veebisaidil. France Télévisions esitas selle otsuse peale tühistamishagi Conseil d'État'le (riiginõukogu, Prantsusmaa).

15. Nendel asjaoludel otsustas Conseil d'État (riiginõukogu, Prantsusmaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas ettevõtjat, kes pakub televisioonisaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes, tuleb ainult selle asjaolu tõttu pidada ettevõtjaks, kes pakub raadio- või televisiooniülekannete üldsusele edastamiseks kasutatavat elektroonilist sidevõrku direktiivi [2002/22] artikli 31 lõike 1 tähenduses?

2. Kui esimesele küsimusele tuleb vastata eitavalt, siis kas liikmesriik võib ilma direktiivi [2002/22] või muid Euroopa Liidu õigusnorme rikkumata näha ette raadio- või televisiooniteenuste edastamise kohustuse, mis lasub ühtaegu nii elektroonilisi sidevõrke käitavatel ettevõtjatel kui ka ettevõtjatel, kes ilma neid võrke käitamata pakuvad internetis voogedastuse teel ja otseülekandes televisioonisaadete vaatamist?

3. Kui teisele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, siis kas liikmesriigid võivad teenuste edastajate puhul, kes ei käita elektroonilisi sidevõrke, loobuda kehtestamast edastamiskohustuse suhtes kõiki direktiivi [2002/22] artikli 31 lõikes 1 ette nähtud tingimusi, samas kui need tingimused kehtivad direktiivi kohaselt võrkude käitajate suhtes?

4. Kas liikmesriik, kes kehtestas teatud raadio- või televisiooniteenuste edastamise kohustuse teatud võrkudes, võib ilma direktiivi [2002/22] rikkumata näha nende teenuste puhul ette kohustuse nõustuda nende edastamisega kõnealustes võrkudes, sealhulgas veebisaidil edastamise puhul, kui asjaomane teenus edastab ise internetis oma saateid?

5. Kas direktiivi [2002/22] artikli 31 lõikes 1 ette nähtud tingimust, et märkimisväärsele hulgale edastamiskohustusega hõlmatud võrkude lõppkasutajatest peavad need võrgud olema raadio- või televisiooniülekannete vastuvõtmiseks peamine vahend, peab internetis edastamise osas käsitlema kõiki neid kasutajaid arvestades, kes vaatavad televisioonisaateid internetivõrgus voogedastuse teel ja otseülekandes, või ainuüksi edastamiskohustusega veebisaidi kasutajaid arvestades?“

16. Eelotsusetaotlus saabus Euroopa Kohtusse 23. mail 2017. Kirjalikke seisukohti esitasid France Télévisions, Playmédia, Prantsuse, Leedu ja Poola valitsus ning Euroopa Komisjon. Kohtuistungil, mis peeti 30. mail 2018, olid esindatud France Télévisions'i, Playmédia, Prantsuse valitsuse ning komisjoni esindajad.

Õiguslik analüüs

Esimene eelotsuse küsimus

17. Esimese eelotsuse küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult, kas ettevõtjat, kes pakub televisioonisaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes, tuleb pidada ettevõtjaks, kes pakub raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavat elektroonilist sidevõrku direktiivi 2002/22 artikli 31 lõike 1 esimese lõigu tähenduses?

18. Arvan samamoodi nagu kõik käesolevas kohtuasjas seisukohad esitanud huvitatud isikud, peale Playmédia, et vastus sellele küsimusele peab olema eitav.

19. Elektronsidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku moodustavad direktiivid, mille hulka kuulub direktiiv 2002/22, põhinevad väga selgel vahetegemisel ühelt poolt nende teenuste osutamise taristu pakkumise ja teiselt poolt nendes võrkudes edastatava sisu või muude nende võrkude abil osutatavate teenuste pakkumise vahel. See vahetegemine tuleb selgelt välja paljudest kõnealuste direktiivide sätetest.

20. Nii on direktiivi 2002/21 põhjenduses 5 ette nähtud, et „[e]dastamise reguleerimine tuleb lahutada sisu reguleerimisest“. Elektroonilisi sidevõrke reguleeriv ühine raamistik „ei hõlma […] elektrooniliste sidevõrkude vahendusel elektroonilisi sideteenuseid kasutades edastatud teenuste sisu“. Seda vahetegemist kajastab seejärel direktiivi 2002/21 artikli 1 lõige 3, mis näeb ette, et see direktiiv – nagu ka eridirektiivid – ei piira meetmeid, mis on võetud selleks, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, eriti eesmärgid, mis on seotud sisu reguleerimise ja audiovisuaalpoliitikaga. Lõpuks on ühise raamistikuga reguleeritud elektrooniliste sideteenuste määratlusest direktiivi 2002/21 artikli 2 punktis c sõnaselgelt välja jäetud „teenused, mis pakuvad või mille abil teostatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste abil edastatava sisu redigeerimist“. Infoühiskonna teenustest [8] ei kuulu selle määratluse alla teenused, „mis ei seisne tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu“.

21. Seda sisuedastusteenuste väljajätmist on edastamiskohustusega seoses korratud ka direktiivis 2002/22. Nii on selle direktiivi põhjenduses 45 sõnaselgelt märgitud, et „[e]lektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühine reguleeriv raamistik ei hõlma sisuedastusteenuseid, näiteks heli- või teleülekannete sisupaketi pakkumist müügiks. Selliste teenuste osutajate suhtes ei tohiks selliste toimingute puhul kohaldada universaalteenuse kohustust“.

22. Selles kontekstis tulebki seega tõlgendada direktiivi 2002/22 artiklit 31, milles on sätestatud võimalus näha ette edastamiskohustused. See õigusnorm võimaldab panna neid kohustusi „ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi sidevõrke“. Elektroonilise sidevõrgu pakkumine on direktiivi 2002/21 artikli 2 punktis m määratletud kui „sellise võrgu loomine, käitamine, kontrollimine ja teistele kasutada andmine“.

23. On selge, et ettevõtja, kes pakub internetis telesaadete vaatamist, ei paku mitte elektroonilist sidevõrku, vaid selle võrgu (käesoleval juhul internet) kaudu kasutajateni edastatavat sisu. Järelikult ei ole niisugune ettevõtja mitte selle võrgu pakkuja, vaid kasutaja. Tema teenus on ilmselgelt infoühiskonna teenus, kuid ei seisne ainult ega peamiselt signaalide edastamises, sest selle tagavad internetiühenduse pakkujad. Nende kahe tegevusala segiajamine läheks vastuollu nende ühendusepakkujate neutraalsusega edastatava sisu suhtes, mida nõuab direktiivi 2000/31 artikkel 12 [9].

24. Playmédia väidab seega vääralt, et ta käitab elektroonilist sidevõrku direktiivi 2002/21 artikli 2 punkti m tähenduses ja tal on seepärast direktiivi 2002/22 artiklis 31 ette nähtud edastamiskohustus. Selles õigusnormis silmas peetud käitamine seisneb selle võrgu toimimise tagamises tasu eest, mis eeldab teatud tasemel kontrolli selle toimimise üle. Kasutaja, kelle roll piirdub teatava tänu kõnealusele võrgule kättesaadava sisu pakkumises, niisugust kontrolli ei teosta ning teda ei saa seega käsitada võrgu käitajana. Vastupidi sellele, mida väidab Playmédia oma seisukohtades, ei piisa võrgu kasutamisest oma majandustegevuse jaoks selleks, et saaks väita võrgu käitamist või pakkumist.

8 Direktiivi 2015/1535 tähenduses.

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399).

Samamoodi ei seisne Playmédia tegevus signaalide edastamises võrgus (internet), vaid nende tootmises. Neid signaale edastavad võrgu ja selle võrguühenduse pakkujad, kes osutavad direktiivi 2002/21 artikli 2 punkti c tähenduses elektroonilist sideteenust nii Playmédiale kui ka oma abonentidele.

25. Teen seega ettepaneku vastata esimesele eelotsuse küsimusele, et direktiivi 2002/22 artikli 31 lõike 1 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et ettevõtjat, kes pakub televisioonisaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes, ei tule pidada ettevõtjaks, kes pakub raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavat elektroonilist sidevõrku selle õigusnormi tähenduses.

Teine ja neljas eelotsuse küsimus

Sissejuhatavad märkused

26. Teise eelotsuse küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult sisuliselt, kas direktiiviga 2002/22 või mis tahes muu liidu õigusnormiga on vastuolus see, et liikmesriik paneb selle direktiivi artiklis 31 ette nähtud edastamiskohustusega sarnase kohustuse ettevõtjatele, kes – ilma et nad kuuluksid selle õigusnormi kohaldamisalasse – pakuvad internetis telesaadete vaatamist voogedastuses ja otseülekandes.

27. Nimelt on kindel, et edastamiskohustuse kohaldamisala, nagu see kohustus on ette nähtud kommunikatsioonivabaduse seaduse artiklis 34-2, on laiem kui direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisala ja hõlmab mitte ainult võrgupakkujaid, vaid ka ettevõtjaid, kes pakuvad nendes võrkudes juurdepääsu telekanalitele. Vastupidi siiski Prantsuse valitsuse kartustele, mida ta avaldas nimelt kohtuistungil, saan ma sellest küsimusest aru nii, et selles ei peeta silmas mitte selle kohustuse õiguspärasuse hindamist liidu õiguse seisukohast üldiselt, vaid ainult sel määral, kuivõrd seda kohustust kohaldatakse ettevõtjatele, kes pakuvad telesaadete vaatamist internetis, ja seda olukorras, kus asjaomased televisiooniorganisatsioonid juba edastavad neid samu saateid internetis vabalt kättesaadavana.

28. Niisuguse edastamiskohustuse tõttu on asjaomased televisiooniorganisatsioonid lõppkokkuvõttes paratamatult kohustatud lubama edastamiskohustusega ettevõtjatel oma saateid edastada. Muide on huvitav märkida, et praegusel ajal mängib eelkõige internetis see televisiooniorganisatsioonidel lasuv kohustus (*must offer*) sageli palju olulisemat rolli kui edastamiskohustus (*must carry*) ise. Nimelt interneti puhul see edastamiskohustuse kehtestamise peamine mõte, mis seisnes algul selles, et võrkude edastamisvõimsus oli piiratud, ei kehti. Vastupidi, tihedas konkurentsikeskkonnas, milleks on internet, otsivad ettevõtjad pidevalt atraktiivset sisu, mis tekitaks nende saitidel liiklust ja suurendaks nii nende reklaamitulusid. Neile on see, et neil on edastamiskohustus, seega väga soodne, või pigem, nagu väljendas muide Playmédia oma seisukohtades, nad saavad sellest kasu samamoodi, nagu nad saavad kasu televisiooniorganisatsioonidel lasuvast kohustusest *must offer*.

29. Seepärast arvan ma, et oleks asjakohane analüüsida teist eelotsuse küsimust koos neljandaga, et analüüsida nii kohustuse *must carry* kui ka kohustuse *must offer* kooskõla. Seega oleks küsimus, kas direktiiviga 2002/22 või mis tahes muu liidu õigusnormiga on vastuolus, et liikmesriik kehtestab edastamiskohustuse ettevõtjatele, kes ei kuulu selle direktiivi artikli 31 alla ja kes pakuvad telesaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes, kuna selle kohustusega kaasneb asjaomastele televisiooniorganisatsioonidele vastastikune kohustus sellele edastamisele mitte vastu olla.

30. Pean kohe alguses ära märkima, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei täpsusta, milliste liidu õigusnormidega peale direktiivi 2002/22 enda võiks niisugune kohustus vastuolus olla. Kuigi mõned huvitatud isikutest, kes oma seisukohad esitasid, nimelt komisjon, mõnda võimalikku õigusprobleemi lühidalt käsitlesid, ei arutatud seda küsimust põhjalikult põhikohtuasjas ega käesolevas kohtuasjas.

Mõned viited, mis osutavad edastamiskohustuse kooskõlale, võib kohe leida teenuste osutamise vabadust käsitlevast Euroopa Kohtu praktikast. Peale selle on autoriõiguste küsimusega seoses põhikohtuasja poolte antud teabe kohaselt liikmesriigis algatatud eraldi menetlus ja Euroopa Kohus esitas selle kohta kohtuistungil vastamiseks konkreetse küsimuse. Käsitlen seega neid kahte problemaatikat, sest minu arvates tekitavad need tõepoolest mõningaid raskusi.

Direktiiv 2002/22

31. Nagu ma esimese eelotsuse küsimuse analüüsi raames juba märkisin, eristatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühises reguleerivas raamistikus selgelt ühelt poolt taristu ja teiselt poolt sisu pakkumist. See reguleeriv raamistik reguleerib ainult taristu pakkumist, nii et sisu jääb selle kohaldamisalast üleni välja. Ühise reguleeriva raamistiku õigusnormid ei takista seega sätteid sisu kohta, olgu need siis vastu võetud liidu või riigi tasandil See nähtub väga selgelt direktiivi 2002/21 artikli 1 lõikest 3. Seda põhimõtet kinnitab konkreetsemalt edastamiskohustust käsitlevate sätete suhtes direktiivi 2002/22 põhjenduse 45 viimane lause.

32. Sellest tuleneb, et edastamiskohustus iseenesest, mille võib liikmesriik kehtestada ettevõtjatele, kes direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisalasse ei kuulu, ei ole direktiivi sätetega vastuolus.

Teenuste osutamise vabadus

33. Euroopa Kohtu praktikast nähtub, et igasugune seda laadi edastamiskohustus, kuulub see siis või mitte direktiivi 2002/22 kohaldamisalasse, on ELTL artiklis 56 sätestatud teenuste osutamise vabaduse piiramine [10]. See on nii, vaatamata sellele, et see kohustus on pandud ainult liikmesriigi ettevõtjatele, sest see määrab otseselt liikmesriigi teenusteturule pääsu tingimused [11]. Edastamiskohustus puudutab nimelt tavaliselt liikmesriigi telekanaleid, sest just nendega täidetakse kultuuripoliitika eesmärke, millel see kohustus põhineb. Seega on välismaised televisiooniorganisatsioonid ebasoodsamas olukorras, sest – kuna neil kõnealust kohustust ei ole – peavad nad levivõrkudele juurdepääsu kauplema turutingimustel.

34. Niisugune piirang võib olla õigustatud ülekaalukast üldisest huvist tulenevate põhjustega, mis seonduvad kultuuripoliitikaga [12]. Selleks aga, et edastamiskohustus oleks õigustatud, peab see vastama teatud nõuetele, nimelt peab see täitma üldistes huvides eesmärki, näiteks eesmärki tagada vastava liikmesriigi kultuuripoliitika raames kõnealusel territooriumil televisiooniprogrammide valiku mitmekesisus, ja see peab olema nimetatud eesmärgiga proportsionaalne, mis tähendab, et selle rakendusmeetmed peavad olema läbipaistvad ning tuginema objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mis on eelnevalt teada [13].

35. Neid tingimusi kontrollida on liikmesriikide kohtute ülesanne. Niisugustel asjaoludel nagu põhikohtuasjas, kus asjaomane televisiooniorganisatsioon edastab ise oma saateid internetis vabalt kättesaadavana, samas kui käesoleval juhul edastamiskohustusega ettevõtja edastab seda kõnealuse televisiooniorganisatsiooni saidile suunava veebilingi abil, tekib põhjendatult küsimus, kas selle edastamiskohustuse suhtes on veel olemas üldine huvi. Kas näiteks asjaomasele televisiooniorganisatsioonile, kes on avalik-õiguslik ettevõtja, pandud kohustusest edastada oma saateid vabalt kättesaadavana internetis, nagu ta seda teeb nagunii, ei piisaks?

10 Kohtuotsus, 13.12.2007, United Pan-Europe Communications Belgium jt (C-250/06, EU:C:2007:783, punkt 38).

11 Kohtuotsus, 13.12.2007, United Pan-Europe Communications Belgium jt (C-250/06, EU:C:2007:783, punktid 32–36).

12 Kohtuotsus, 13.12.2007, United Pan-Europe Communications Belgium jt (C-250/06, EU:C:2007:783, punktid 41 ja 42).

13 Kohtuotsus, 13.12.2007, United Pan-Europe Communications Belgium jt (C-250/06, EU:C:2007:783, resolutsioon).

36. Edastamiskohustus, nagu see oli algul ette nähtud, puudutas konkreetse tehnilise vahendi abil (põhimõtteliselt maapealse side abil) edastatud telesaadete taasedastamist teistsuguse tehnilise vahendiga (kaabel- või satelliitside). See oli õigustatud asjaoluga, et kaabel- või satelliitside kasutavatel vaatajatel ei pruukinud olla tehnikat, mis võimaldaks maapealse side saateid vastu võtta, või nad võisid asuda väljaspool selle saate levipiirkonda. Peale selle ei võimaldanud televiisorid mitte alati kasutada mitut vastuvõtuvahendit korraga: kaabli kasutamine välistas maapealse side saate vastuvõtmise. Edastamiskohustus tagas seega televaatajatele teatud telekanalite kättesaadavuse, olenemata tehnilise vastuvõtuvahendi valikust.

37. Need kaalutlused ei ole enam päevakorral olukorras, kus nii algne edastamine kui ka edastamine, milleks tuleb võimalikult kehtestada edastamiskohustus, toimuvad sama tehnilise vahendiga, s.t internetiga. Televaataja, kellel on internetiühendus, võib samahästi ligi pääseda nii Playmédia kui ka France Télévisions'i saidile. France Télévisions'i saadete taasedastamine Playmédia poolt ei ole seega televaatajate jaoks, kes võtavad televisiooni vastu interneti teel, nendele saadetele juurdepääsu tingimuseks.

38. Tõsi on, nagu väidab Prantsuse valitsus, et internetikasutajal võiks olla mugavam juurde pääseda pigem mitme televisiooniorganisatsiooni saadetele samal veebisaidil, kui olla sunnitud nende organisatsioonide eri saitide vahel navigeerima. Võib siiski õigustatult tekkida küsimus, kas niisugune mugavusel põhinev argument võib õigustada nii edastamiskohustusega ettevõtjatele kui ka asjaomastele televisiooniorganisatsioonidele kohustuse *must offer* tõttu seatud piiranguid (mis on seotud näiteks nõudega hankida autoriõiguste omajatelt nõusolek). Seda aspekti peaks eelotsusetaotluse esitanud kohus internetis telesaadete edastamist pakkuvatele ettevõtjatele võimaliku edastamiskohustuse kehtestamise proportsionaalsuse hindamisel arvesse võtta.

39. Lõpuks tuletan meelde Prantsuse valitsuse seisukohtades avaldatud arvamust, et Prantsuse õiguses ette nähtud edastamiskohustus ei kehti niisugustele ettevõtjatele nagu Playmédia. See arvamus on aga vastupidine Prantsuse audiovisuaalvaldkonda reguleeriva asutuse CSA arvamusele. Peale selle, kuigi Euroopa Kohus ei ole mõistagi pädev tõlgendama liikmesriikide siseriiklikku õigust, pean märkima, et näib, et kommunikatsioonivabaduse seaduse artikkel 34-2 nõuab maapealses levis edastatud saadete taasedastamist, samas kui Playmédia piirdub ainult France Télévisions'i veebisaidile lingi pakkumisega.

40. Niisuguste kohustuste panemise eeskirjad, põhinevad need siis direktiivi 2002/22 artiklil 31 või tulenevad Euroopa Kohtu praktikast, on kindlasti kõigepealt ette nähtud nende kohustustega ettevõtjate kaitsmiseks ebaproportsionaalselt suurte tasude eest. Interneti kontekstis, nagu on kirjeldatud eespool punktis 28, peavad need eeskirjad siiski tagama ka asjaomaste televisiooniorganisatsioonide õiguskindluse. Juba viidatud Euroopa Kohtu praktika kohaselt aga tuleb edastamiskohustust kohaldada läbipaistva menetluse teel, mis põhineb objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel, mis on eelnevalt teada. Seda ei saa minu arvates seega kehtestada või teisiti öeldes määrata individuaalaktiga ühe ettevõtja nõudmisel, kes soovib saada juurdepääsu atraktiivsele sisule, ilma et oleks kindel, et see ettevõtja kuulub selle siseriikliku õigusnormi kohaldamisalasse, millega see kohustus kehtestati.

Autoriõigus

41. Televisiooniorganisatsioonidel on oma saadetele teatavad autoriõigustega kaasnevad õigused[14]. Pealegi võivad need saated endast kujutada või sisaldada ise autoriõigustega või muude kaasnevate õigustega kaitstud teoseid[15]. Tavaliselt saavad televisiooniorganisatsioonid nende õiguste omajate nõusoleku nende teoste kasutamiseks oma ringhäälingutegevuse raames. Ülejäänud osas on need teosed jätkuvalt autoriõigusega kaitstud.

14 Direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 2 punkt d.

15 Nimelt üldsusele edastamise õigusega, mis on ette nähtud direktiivi 2001/29 artiklis 3.

42. On tõsi, nagu väidab Playmédia, et autoriõiguste problemaatika esineb edastamiskohustuse kontekstis, sõltumata sellest, kas tegu on „klassikalistel“ võrgupakkujatel lasuva kohustusega või kohustusega, mis on pandud ettevõtjatele, kes edastavad telesaateid internetis. Käesoleva ettepaneku punktis 28 nimetatud muudatused seoses ühtelt poolt kohustuse *must carry* ja teiselt poolt kohustuse *must offer* vahelise suhtega on muutnud olukorda ka autoriõiguste valdkonnas. Nimelt siis, kui edastamiskohustus toimis selgelt asjaomaste televisiooniorganisatsioonide kasuks, võimaldades neile laiemat levi, kaldusid need televisiooniorganisatsioonid autoriõiguste omajatena andma nõusolekut selle kohustusega teenuseosutajatele. Autoriõigused, mida järgiti, ei tekitanud erilisi probleeme edastamiskohustuse kontekstis. Olukord on aga teine, kui see kohustus on ettevõtjatele, kellele see on pandud, pigem eeliseks. Televisiooniorganisatsioonid võivad olla selle vastu, et nende saateid võtavad üle sisupakkujad, keda nad võivad tajuda oma konkurentidena näiteks reklaamiturul. Autoriõigused võivad seega takistada edastamiskohustuse täitmist. Seda probleemi tuleb selle kohustuse kehtestamisel ja rakendamisel arvesse võtta.

43. Euroopa Kohtu praktikast tuleneb selgelt, et telesaadete internetis taasedastamine otseülekandes ja voogedastuse teel, on nendes saadetes sisalduvate teoste üldsusele edastamine direktiivi 2001/29 artikli 3 tähenduses[16]. Sama kehtib avaliku teenindamise kohustusega telekanalite taasedastamisel[17]. Siseriiklik õigusnorm, millega jäetakse nende kanalite saadetes sisalduvad teosed ilma autoriõiguse kaitseta, oleks seega nimetatud liidu õigusnormiga vastuolus[18].

44. Eespool öeldust tuleneb, et telesaadete taasedastamine internetis muu ettevõtja kui algse televisiooniorganisatsiooni poolt on põhimõtteliselt üldsusele edastamine direktiivi 2001/29 artikli 3 tähenduses. Liikmesriigi õiguses ei või seega panna ettevõtjatele, kes teevad niisugust taasedastamist, edastamiskohustust, millega kaasneb asjaomastel televisiooniorganisatsioonidel lasuv kohustus sellele edastamisele mitte vastu olla, nõudmata, et need ettevõtja hangiksid eelnevalt autoriõiguste omajatelt nõusoleku.

45. Vastupidi sellele, mida väidab Playmédia oma seisukohtades, ei kaalu edastamiskohustus telesaadete ja nendes saadetes sisalduvate teoste autoriõigusi ja nendega kaasnevaid õigusi üles. Niisugust esimuslikkust ei tulene ühestki autoriõigusi käsitlevast liidu õigusnormist. Kuigi ettevõtjatele võib kehtestada edastamiskohustuse, ei vabasta see neid muudest telesaadete edastamise tegevusega seonduvatest seadusjärgsetest kohustustest, mille hulgas on kohustus hankida asjaomastelt autoriõiguste omajatelt nõusolek.

46. Nii on see *a fortiori* niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas, kus edastamiskohustus lasub väidetavalt mitte võrgupakkujatel, kes kuuluvad direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisalasse, vaid sisupakkujatel, kes selle õigusnormi alla ei kuulu. Vastupidi nimelt võrgupakkujatele, kes edastavad ainult signaale edastatava sisu suhtes neutraalselt, kasutavad sisupakkujad selle sisu hulgas olevaid teoseid majanduslikul eesmärgil, mis kuulub otseselt nende ainuõiguste sfääri, mis on autoriõiguste omajatel. Edastamiskohustust ei või seega niisugustele ettevõtjatele panna, ilma et järgitaks neid ainuõigusi.

47. On tõsi, et näib, et käesoleva ettepaneku punktis 43 nimetatud Euroopa Kohtu seisukohta muudeti kohtuotsusega AKM[19] mõneti vähem jäigaks. Selles kohtuotsuses leidis Euroopa Kohus nimelt, et riikliku ringhäälinguorganisatsiooni tele- ja raadiosaadete samaaegne, täielik ja muutmatul kujul ülekandmine kaabli abil liikmesriigi territooriumil, see tähendab erineva tehnilise lahendusega kui see, mida kasutati algse ringhäälingu puhul, ei kujuta endast üldsusele edastamist direktiivi 2001/29

16 Kohtuotsus, 7.3.2013, ITV Broadcasting jt (C-607/11, EU:C:2013:147, resolutsiooni punkt 1).

17 Kohtuotsus, 1.3.2017, ITV Broadcasting jt (C-275/15, EU:C:2017:144, resolutsioon).

18 Kohtuotsus, 1.3.2017, ITV Broadcasting jt (C-275/15, EU:C:2017:144, resolutsioon).

19 Kohtuotsus, 16.3.2017 (C-138/16, EU:C:2017:218).

artikli 3 lõike 1 tähenduses, sest üldsust, kellele seda ülekannet tehakse, ei saa käsitada uue üldsusena [20]. Siiski tundub mulle, et see lahendus põhineb tingimusel, mille kontrollimine jäeti eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesandeks ja mille kohaselt peavad autoriõiguste omajad algseks edastamiseks luba andes olema kindlasti arvestanud kõnealuse taasedastamisega [21].

48. Kohtuotsus AKM ei ole selles osas täiesti selge. Igasugune muu tõlgendus tähendaks aga kohtuotsusest ITV Broadcasting jt [22] tuleneva reegli, et erineva tehnilise lahenduse korral ei oma uue üldsuse olemasolu küsimus tähtsust, kardinaalset muutmist. Kohtuotsuses AKM aga ei viita miski sellele, et Euroopa Kohus soovis niisugust kohtupraktika muutmist [23].

49. Põhikohtuasjas näib, et autoriõiguste omajad ei ole France Télévisions'i saadete Playmédia poolt taasedastamist arvesse võtnud, sest selles algatatud kohtumenetlus on praegu Cour de cassation'is (kassatsioonikohus) pooleli. Igal juhul ei saa niisugust arvessevõtmist eeldada edastamiskohustuse tarbeks, mis läheb direktiivi 2002/22 artiklis 31 ette nähtud kohustusest kaugemale. Nii on see eelkõige seetõttu, et vastavalt käesolevas kohtuasjas esitatud seisukohtadele ei ole Prantsuse siseriiklikus õiguses kindel, et see kohustus ettevõtjatele nagu Playmédia kehtib. Prantsuse valitsuse sõnul see neile ei kehti, mis räägib vastu põhikohtuasjas vaidlusalusele otsusele. See otsus tehti muide ainult Playmédia nõudmisel, kes on huvitatud võimalusest lisada France Télévisions'i saated oma pakkumusse. Autoriõiguste omajatel on aga väga raske ette näha, millised internetis tegutsevad ettevõtjad võiksid olla huvitatud nende teoseid sisaldavate saadete taasedastamisest.

50. Asjaolu, et France Télévisions teeb ka oma veebisaidil oma saadete taasedastamist otseülekandes, seda järeldust kuidagi ei muuda. Õigupoolest tuleb internetis taasedastamist, mida teeb Playmédia, seepärast, et see toimub France Télévisions'i taasedastamiest sõltumatult, käsitada taasedastamisena teistsuguse tehnilise vahendiga ja järelikult analüüsida autoriõiguse seisukohast teistmoodi.

51. Seda järeldust ei sea kahtluse alla Playmédia väide, et ta taasedastab France Télévisions'i saateid alates 2014. aastast mitte nende saadete maapealset levi püüdes, vaid lingi abil, mis suunab France Télévisions'i saadetele, mida see oma veebisaidil ise taasedastab. Euroopa Kohtu praktikast aga tuleneb väidetavalt, et niisuguste linkide loomine ei kujuta endast üldsusele edastamist direktiivi 2001/29 artikli 3 tähenduses ning selleks ei ole seega nõutav autoriõiguste omajate nõusolek.

52. Meile ei ole selle kohta siiski küsimust esitatud. Eelotsuse küsimused käesolevas kohtuasjas ei puuduta mitte Playmédia tegevust eraldi võetuna, vaid võimalikku liikmesriikide võimalust näha ette veebisaitide käitajate poolt edastamise kohustus. Mulle ei tundu aga, et niisugune kohustus võiks põhineda linkidel internetis taasedastatavatele saadetele, kas või juba seepärast, et kõiki niisuguse kohustuse alla kuuluvaid saateid algsed televisiooniorganisatsioonid tingimata ei taasedasta internetis vabalt kättesaadavalt. Pealegi on igasugune veebilink oma olemuselt sõltuv selle allikast. Piisaks sellest, kui televisiooniorganisatsioon lõpetab oma saadete taasedastamise internetis või piirab sellele juurdepääsu, et ettevõtjal, kellel on edastamiskohustus, ei oleks enam võimalik seda kohustust täita. Edastamiskohustus, mis põhineb veebilinkidel, ei oleks seega õiguslikult rakendatav.

20 Kohtuotsus, 16.3.2017, AKM (C-138/16, EU:C:2017:218, punktid 18, 26, 29 ja 30).

21 Vt kohtuotsus, 16.3.2017, AKM (C-138/16, EU:C:2017:218, punktid 28 ja 29 ning resolutsiooni esimene lõik).

22 Kohtuotsus, 7.3.2013 (C-607/11, EU:C:2013:147).

23 Seda reeglit on muide pärast kohtuotsuse AKM (C-138/16, EU:C:2017:218) tegemist kinnitatud: vt kohtuotsus, 29.11.2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913, punktid 48–50).

Välja pakutud vastus

53. Teen seega ettepaneku vastata teisele ja neljandale eelotsuse küsimusele, et direktiivi 2002/22 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, et liikmesriik paneb ettevõtjatele, kes pakuvad internetis telesaadete vaatamist voogedastuse teel ja otseülekandes, konkreetsete telesaadete edastamise kohustuse. Niisugune edastamiskohustus peab aga täitma üldistes huvides eesmärki, näiteks eesmärki tagada vastava liikmesriigi kultuuripoliitika raames kõnealusel territooriumil televisiooniprogrammide valiku mitmekesisus, ja see peab olema nimetatud eesmärgiga proportsionaalne, mis tähendab, et selle rakendusmeetmed peavad olema läbipaistvad ning tuginema objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mis on eelnevalt teada. Neid tingimusi kontrollida on liikmesriikide kohtute ülesanne. Peale selle peavad need ettevõtjad eelnevalt hankima nendes saadetes sisalduvaid teoseid kaitsvate autoriõiguste või nendega kaasnevate õiguste omajate nõusoleku.

Kolmas eelotsuse küsimus

54. Kolmanda eelotsuse küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult, kas liikmesriigile, kes kehtestab edastamiskohustuse väljaspool direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisala, on siduvad tingimused, millele see kohustus peab nimetatud artikli alusel vastama.

55. Direktiivi 2002/22 artikkel 31 on elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku lahutamatu osa. Selle eesmärk on kaitsta neid võrke või teenuseid pakkuvaid ettevõtjaid ebaproportsionaalsete edastamiskohustuste vastu, mis takistavad nende tegevust ja tulusust. Võimalikule edastamiskohustusele, mis lasub ettevõtjatel, kes selle ühise raamistiku kohaldamisalasse ei kuulu, ei ole see reguleeriv raamistik kohaldatav[24]. Edastamiskohustusele ei saa järelikult direktiivi 2002/22 artiklist 31 tulenevaid tingimusi kehtestada.

56. Peale selle, arvestades, et ettevõtja, nagu Playmédia, ei ole mitte elektroonilise sidevõrgu pakkuja, vaid sisupakkuja, kuuluks sellele ettevõtjale pandud võimalik edastamiskohustus audiovisuaalsisu ja -poliitikat reguleerivate õigusnormide kohaldamisalasse. Seega läheks nõue, et siseriiklik sisu reguleeriv õigusnorm peab vastama direktiivi 2002/22 artiklis 31 ette nähtud tingimustele, vastuollu selle valdkonna ühisest reguleerivast raamistikust sõnaselge väljajätmisega, mis on ette nähtud direktiivi 2002/21 artikli 1 lõikes 3,[25] isegi kui liikmesriigi seadusandja võib neid tingimusi omal soovil vabalt kohaldada.

57. Teen seega ettepaneku vastata kolmandale eelotsuse küsimusele, et liikmesriigile, kes kehtestab edastamiskohustuse väljaspool direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisala, ei ole tingimused, millele peab niisugune kohustus selle artikli alusel vastama, siduvad.

Viies eelotsuse küsimus

58. Viies eelotsuse küsimus puudutab tingimust, et märkimisväärne hulk edastamiskohustusega võrkude lõppkasutajaid peavad neid võrke kasutama peamise telesaadete vastuvõtmise vahendina. Niisugune tingimus on ette nähtud direktiivi 2002/22 artiklis 31. See küsimus on seega asjasse puutuv üksnes juhul, kui vastusest esimesele või kolmandale küsimusele tuleneks, et selles artiklis ette nähtud edastamiskohustuse kehtestamise tingimused on niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas kohaldatavad. Arvestades vastuseid, mille ma soovitan nendele kahele küsimusele anda, ei ole viiendale küsimusele vaja vastata.

24 Käesoleva ettepaneku punktid 17–25.

25 Vt selle kohta kohtuotsus, 22.12.2008, Kabel Deutschland Vertrieb und Service (C-336/07, EU:C:2008:765, punkt 34).

Ettepanek

59. Kõiki esitatud põhjendusi arvestades teen ettepaneku vastata Conseil d'État (riiginõukogu, Prantsusmaa) eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/136/EÜ, artikli 31 lõike 1 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et ettevõtjat, kes pakub televisioonisaadete vaatamist internetis voogedastuse teel ja otseülekandes, ei tule pidada ettevõtjaks, kes pakub raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavat elektroonilist sidevõrku selle õigusnormi tähenduses.

2. Direktiivi 2002/22, mida on muudetud direktiiviga 2009/136, tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, et liikmesriik paneb ettevõtjatele, kes pakuvad internetis telesaadete vaatamist voogedastuse teel ja otseülekandes, konkreetsete telesaadete edastamise kohustuse. Niisugune edastamiskohustus peab aga täitma üldistes huvides eesmärki, näiteks eesmärki tagada vastava liikmesriigi kultuuripoliitika raames kõnealusel territooriumil televisiooniprogrammide valiku mitmekesisus, ja see peab olema nimetatud eesmärgiga proportsionaalne, mis tähendab, et selle rakendusmeetmed peavad olema läbipaistvad ning tuginema objektiivsetele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mis on eelnevalt teada. Neid tingimusi kontrollida on liikmesriikide kohtute ülesanne. Peale selle peavad need ettevõtjad eelnevalt hankima nendes saadetes sisalduvaid teoseid kaitsvate autoriõiguste või nendega kaasnevate õiguste omajate nõusoleku.

3. Liikmesriigile, kes kehtestab edastamiskohustuse väljaspool direktiivi 2002/22 artikli 31 kohaldamisala, ei ole tingimused, millele peab niisugune kohustus selle artikli alusel vastama, siduvad.